

de de Klasse hem het schoonste regt doen aan de Letterkundige verdiensten van dezen. — VALCKENAARS oudste vriend, onze eerwaardige WASSENBERGH, die zich aan zijne zijde had laten hooren in vier Latijnsche dichtregels bij van KOOTENS graf (*), vereerde zijnen grooten naam met deze regels:

Vix genitore minor fama, Valckenarius hic est:

Par respondendo, Scaevola magne, tibi!

4. Op den 19^{den} October 1822 verloor de Klasse J. W. TE WATER, door den Koning van Holland zelven onmiddellijk benoemd tot haar Lid, op welke onderscheiding zijne zorgvuldige en met eigene aanmerkingen verrijkte uitgaaf der werken van P. E. JABLONSKY, waarin de taal en oudheden der Egijptenaren, vele moeilijke plaatsen in de gewijde schriften, en eenige hoofdstukken der kerkelijke geschiedenis waren opgehelderd, den grondig geleerden onderzoeker der Oosterfche talen niet minder hadden geregtigd, dan zijne geschiedenis van *het verbond der Edelen* met zoo vele andere Geschied- en Letterkundige werken over Vaderlandsche groote gebeurtenissen en beroemde mannen, het hem volkomen vrij zoude gelaten hebben, om zich onder de eerstbenoemde Leden der Tweede Klasse te rangschikken, hetwelk Koning LODEWYK bij zijne eigene benoemingen aan de keuze der benoemden had vrijgesteld. De Klasse verheugde zich, dat TE WATER de Konink-

(*) Letterk. Gesch. der Klasse, D. I. bl. xvii.

lijke benoeming volgde, want, schoon toen reeds tot achtenzestigjarigen ouderdom gevorderd, beloofden de helderheid en blijgeestige werkzaamheid van den voortreffelijken man slechts zoo veel te rijper vruchten van wetenschap en oordeel. Zij mogt dezelve dan ook meermalen trekken, zoo dikwijls zij eenig aangeboden werk van hare Leden of Korrespondenten ook in zijne handen ter waardering stelde. Nu en dan mogt het haar zelfs gebeuren, den eerwaardigen grijsaard in de gewone Vergadering van hare Leden te zien, wanneer elk oor aan zijne lippen hing, die steeds de fijnste scherts vereenigden met de achtbaarste wijsheid, en altijd gevoelens verkondigden van een hart, zoo beminnelijk om deszelfs opregte welwillendheid, als eerbiedwaardig door reine Godsvrucht. — De Hoogleeraar SIEGENBEEK vereerde 's mans nagedachtenis, als zijn opvolger tot Voorzitter bij de maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leijden, met eene uitvoerige karakterfchets in de betrekkingen van Christenleeraar, Hoogleeraar der Godgeleerdheid, beroemd Letterkundigen, 's Lands Geschiedschrijver, en in zijne waarde als Mensch. — TE WATER zelf heeft zijn geheele leven, tot zeer kort voor zijnen dood, uitvoerig beschreven en daarbij gezorgd voor de verkrijgbaarheid van dit geschrift voor zijne vrienden. Aan dien uitersten wil is door zijne familie zorgvuldig voldaan, en alzoo zijn velen in het bezit gesteld van eenen schat van merkwaardigheden en ervarenissen, die een zoo lang en arbeidzaam leven, door aanhoudende opmerkzaamheid en onafgebrokene verzameling en aantekening, in staat geweest is te vergaderen.

5. Een nieuwe slag trof de Klasse den 10den November 1823, in den dood van J. WALRAVEN, dien zij slechts vier jaren onder

hare Leden had geteld. Hij was de zoon van den Hoogleeraar in de Oosterfche talen aan de Doorluchtige school te Amsterdam, wiens lof wijlen onze CRAS in eene openbare redevoering heeft verkondigd. Te Randwijk in Gelderland, waar zijn vader toen Predikant was, in den jare 1759 geboren, ving hij zijne Akademifche loopbaan te Harderwijk aan en voleindigde ze te Utrecht. In het voorjaar van 1777 verdedigde hij openlijk eene letterkundige verhandeling *over de regtsvordering in halszaken tegen Romeinsche burgers, met onderscheiden gevolg, op onderscheidene tijden.* — Drie jaren daarna gaf hij een openbare proef van zijne beoefening der natuurkundige wijsbegeerte in de, zeer toegejuichte, verdediging eener Verhandeling *over den aard en voortzetting van het licht.* — In den jare 1780 verwierf hij den graad van Leeraar in de Regten, door zijne openbare verdediging eener regtsgeleerde Verhandeling *over de bewijzen.* Zieh alzoo te Harderwijk als Letterkundigen, te Utrecht als Natuurkundig wijsgeer en daarna als Regtsgeleerden met hoogen roem, gehandhaafd hebbende, zette hij zich ter beoefening van de regtsgeleerde praktijk te Amsterdam neder, waar hij spoedig met den post van Prokureur werd begunftigd, doch dien hij later en wel in 1811 met dien van Advokaat verwisselde. In beide deze betrekkingen genoot hij het meest vereerend vertrouwen zijner medeburgers, inzonderheid van die den koophandel dreven. Vroeger had het Letterlievend Genootschap, hetwelk onder den schoonen titel van *Concordia et Libertate* bloeide, een ruim genot van zijne vrije uren, aan den dagelijkschen drang zijner veelvuldige bezigheden ontwekerd, en onder vele andere redevoeringen, alle zoo vele proeven van zijne edele denkwijze, zuiver oordeel en kieschen smaak, herinnerde men

men zich het levendigst zijne *beredenering der wet van SOLON, den Atheners onverschilligheid in burgertwisten verbiedende*, en zijne *Lofrede op den wijsgeer BACO.* — Later werd hij een voor naam en zeer werkzaam Lid in onderscheidene kommissiën, welke sedert den jare 1795 door de achtervolgende Besturen des Lands benoemd werden tot het ontwerpen van een *lijfstraffelijk en burgerlijk Wetboek*, van een *Wetboek voor Koophandel* en een *Wetboek van proces-orde.* Het *Wetboek voor zaken van Koophandel*, onlangs afgekondigd, is zelfs oorspronkelijk geheel door hem ontworpen. — Als wijsgeerig Regtsgeleerde deed zijne benoeming eer aan de derde afdeeling der Klasse; als getrouw bijwoner, wijs raadgever en dienstvaardig mede-arbeider in hare Vergaderingen toonde hij steeds, hoe aangelegen hem deze benoeming is gebleven. 's Mans veelvuldige bezigheden eerst en eene langdurige kwijning daarna, welke hem deed bezwijken, vergunden aan de Klasse geene andere vruchten van zijne uitgebreide geleerdheid.

6. HERMAN MUNTINGHE ontsiep op den 24ten April 1824, in het 72ste jaar zijns levens. Hij was één der door de Klasse eerst benoemde Leden, in den jare 1808, waartoe hem de roem zijner geleerdheid, in aller oogen, het volkomenst regt had gegeven. Te Termunten in Groningerland geboren, was hij van zijn zevende jaar af bij de Hooge School als opgevoed, wier fieraad hij bleef, ook toen de wet des ouderdoms het ontslag van zijne dienst als Hoogleeraar had bepaald. In 1766, nog maar veertien jaren oud, was hij als haar Burger ingeschreven. Tot de Godgeleerdheid opgeleid, genoot hij zoo wel bijzondere als de algemeene lesfen van den beroemden Hoogleeraar SCHROEDER in de Oosterfche talen, en verdedigde hij met grooten lof